HET NACHTEGAALTJE.

VERZAMELING

VAN

TWEE- EN DRIESTEMMIGE KINDERLIEDEREN,

VOOR

SCHOLEN EN HUISGEZINNEN.

Prijs 15 Cents.

TE ROTTERDAM, BIJ

HENDRIK ALTMANN, Boekhandelaar. | W. C. DE VLETTER, Muzijkhandelaar.

1857.

Snelpersdruk van P. Ellerman te Amsterdam.

INHOUD.

HET NACHTEGAALTJE.

VERZAMELING

VAN

TWEE- EN DRIESTEMMIGE KINDERLIEDEREN,

VOOR

SCHOLEN EN HUISGEZINNEN.

TE ROTTERDAM, BIJ

HENDRIK ALTMANN, Boekhandelaar. | W. C. DE VLETTER, Muzijkhandelaar.

1857.

1. Op 's Konings Verjaardag.

Moderato. L. C. VIETH.

mf

1. Komt door lief - de en vreugd ge - dre - ven, 't Hartlijk
2. 't Neêrlandsch bloed bruischt in on - ze aad'ren, Nu de

mf

cresc. *f*

feestlied aan-ge - he-ven: On- ze koning Wil-lem leef! On-ze
roem de trots der vaad'ren, Nu 't O - ran-je prijkt al - om, Nu 't O-

cresc. *f*

dim. *p semp. cresc.*

koning Willem leef! Scharen w'ons in dig - te krin - gen,
ran- je prijkt al - om: Laat ook ons den vorst dan lo - ven,

dim. *p semp. cresc.*

Scharen w'ons in dig - te kringen,
Laat ook ons den vorst dan lo-ven,

p semp. cresc. *p* *cresc.*

Mak - kers laat ons biddend zin - gen, Dat hem God zijn
Schoon klinkt ook 't O-ran-je bo - ven! In der kind'ren

p *cresc.*

Mak - kers laat ons biddend zingen,
Schoon klinkt ook 't O-ran- je bo-ven!

f

ze - gen geef! Dat hem God zijn ze - gen geef!
hei - lig - dom, In der kind' - ren hei - lig-dom.

f

2. Aan de Vreugde.

BOIELDIEU.

Andante.

Solo.

1. U mint ons jong ge-moed, O, rei - ne vreugd! Gij maakt ons
2. Al wat de schepping siert, Glanst van ge - not. Zie hoe het

Solo.

f

't le-ven zoet, Het hart ver- heugd. Wijl gij ver-deeldheid bant,
leeft en tiert, Juicht om zijn lot. Zie hoe op 't blij ge - laat

f

deeldheid bant,
't blij ge - laat

Leidt gij ons hand aan hand, Als door een lust - wa-rand,
Der schoo - ne da - ge - raad Met goud ge-schre-ven staat:

lust - wa-rand,
schre-ven staat:

rit. *p a tempo.*

Op 't pad der deugd, Op 't pad der deugd, Op 't pad der deugd.
Vreugd komt van God! Vreugd komt van God! Vreugd komt van God!

rit. *p a tempo.*

f

Rei-ne vreugd, o, rei-ne vreugd! Stroom ons jeugdig harte binnen,

f

Reine vreugd, o, reine vreugd!

herhaling door het koor.

Kweek in ons een blijden zin, Zoe-te vreê en broeder-min!

Kweek in ons een blijden zin,

B.

4. Aan de Lente.

FR. SILCHER.

Zacht, maar vrolijk.

mf

1. O, lie- ve len-te, kom! o, lie- ve len-te, kom! Kom
2. O, lie- ve len-te, kom! o, lie- ve len-te, kom! Ver-
3. O, lie- ve len-te, kom! o, lie- ve len-te, kom! O,

mf

cresc.

wek weêr het le - ven In on - ze dre-ven, Kom, kom,
spreid weêr uw kleu-ren En zoe - te geu-ren, Kom, kom,
doe ons weêr hoo- ren Der voog'-len ko- ren, Kom, kom,

cresc.

om, . . . o,

kom! Zend weêr uw koel - tjes al - om, o, zend weêr, o,
kom! Tooi weêr de dre - ven al - om, o, tooi weêr, o,
kom! Wek weêr uw zan - gers al - om, o, wek weêr, o,

om, . . . o,
" "
" "

dolce.

zend weêr uw koeltjes al - om! o, lie-ve len-te, kom! o,
tooi weêr de dreven al - om! o, lie-ve len-te, kom! o,
wek weêr uw zangers al - om! o, lie-ve len-te, kom! o,

rit. *mf a tempo.*

lieve lente, kom! Kom, wek weêr het le-ven In on-ze dreven,
lieve lente, kom! Verspreid weêr uw kleuren En zoe-te geuren,
lieve lente, kom! O, doe ons weêr hooren Der voog'len koren,

mf a tempo.

cresc. *f* *decr.* *dolce.*

kom, kom, kom! Zend weêr uw koel- tjes al-om, o, zend weêr uw
kom, kom, kom! Tooi weêr de dre - ven al-om, o, tooi weêr de
kom, kom, kom! Wek weêr uw zan- gers al-om, o, wek weêr uw

cresc. *f* *decr.* *dolce.*

kom! Zend weêr uw koel- tjes al-om! uw
kom! Tooi weêr de dre - ven al-om! de
kom! Wek weêr uw zan- gers al-om! uw

koel-tjes al-om, o, zend weêr uw koel - tjes al-om, kom! kom!
dre- ven al-om, o, tooi weêr de dre - ven al-om, kom! kom!
zan-gers al-om, o, wek weêr uw zan - gers al-om, kom! kom!

koel-tjes al-om, o, zend weêr uw koel - tjes al-om, kom! kom!
dre-ven al-om, o, tooi weêr de dre - ven al-om, kom! kom!
zan-gers al-om, o, wek weêr uw zan - gers al-om, kom! kom!

B.

4. De Waarzegger.

F. C. SEIDEL.

Eenvoudig.

mf

1. Komt vriendjes en vrien - din-ne - tjes, Laat mij uw hand eens
2. Wan-neer men in het don-ker is, Zien al - le kat - ten
3. Als't land vol zwa - re hal-men staat, Is d'oogst ge - wis zeer
4. Wan-neer de koorts u be- ven doet, Zijt gij niet al te

mf

rit.

zien! Dan spel ik u ge - trouw en klaar Wat ze - ker zal ge-
graauw, En als het zout ver - ge - ten is, Dan smaakt het e - ten
goed, En wie u om een aalmoes vraagt, Is meest een ar - me
wel, En is de kag-chel uit - ge- gaan, Dan brandt zij niet te

rit.

a tempo.

schiên. Let op! het is een gul - den woord En
flaauw. Een noot, waar-aan de pit ont-breekt, Is
bloed. Eet gij ge - bra- den os - sen-vleesch, Dan
fel. Als la - ken veel op baai ge - lijkt, Dan

a tempo.

p

gansch geen jokker-nij: Zijn vier-en-twin-tig u- ren om Dan
maar een hol- le dop, En wie het hee - le varken heeft, Heeft
eet gij geen ra-dijs, En als het'swinters heel niet vriest, Dan
is het niet zeer fijn, En is ons vro- lijk lied-jen uit, Zal

p

mf

is een dag voor - bij, dan is een dag voor - bij.
ook den var - kens- kop, heeft ook den var- kens - kop.
komt er vast geen ijs, dan komt er vast geen ijs.
'twel ten ein - de zijn, zal 't wel ten ein - de zijn.

mf

5. Soldatenlied.

Marsch. ROBERT SCHUMANN.

mf

Een cha - co, die goed blinkt, Een hou-ten ge-weer En een

mf

sa-bel, die klinkt — Wat wil men nog meer? Daar heb ik het ân! Ik

f

stap op de maat, Hoû pas als een man — Ben ik nu geen soldaat?

p
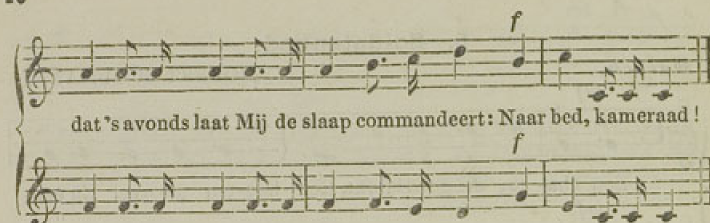
Ik leg aan en geef vuur, En al ben ik ook blij, Toch

p

langz. snel. *f a tempo.*

kijk ik heel zuur; Want dat hoort er zoo bij. Zoo wordt gemarcheerd, Tot
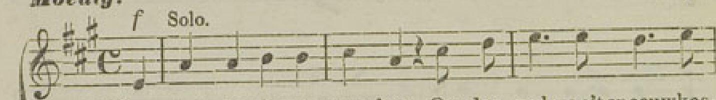
f

6. Stormlied.
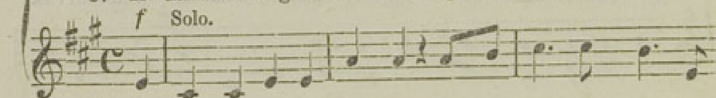
Moedig. †.
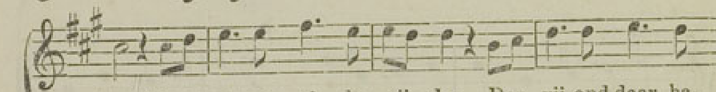
f Solo.

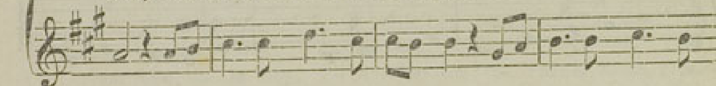
1. Daar staat de vlag te wapp'ren Op den wal van't sneeuwkas-
2. De strijd is al be-gon-nen Op den wal van't sneeuwkas-
3. Is maar de vlag ver - o - verd Op den wal van't sneeuwkas-

f Solo.
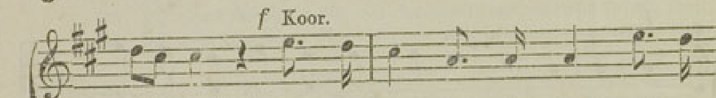

teel! Laat ons van al - le zij - den Den vij-and daar be-
teel. De vij-and zal be-zwij-ken En on-ze moed hem
teel, Dan hebben w'ons ver-lan-gen En trekken af met
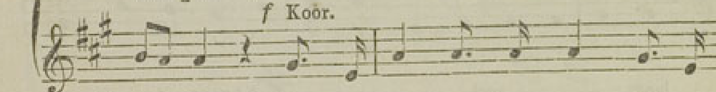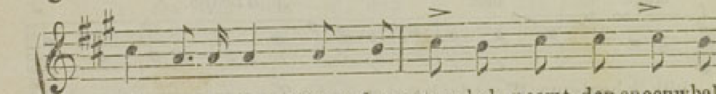

f Koor.

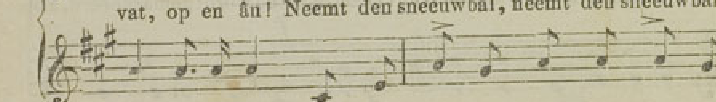
strij-den! / blij-ken! / zan-gen. { Komt valt ân, man voor man! Moed ge-

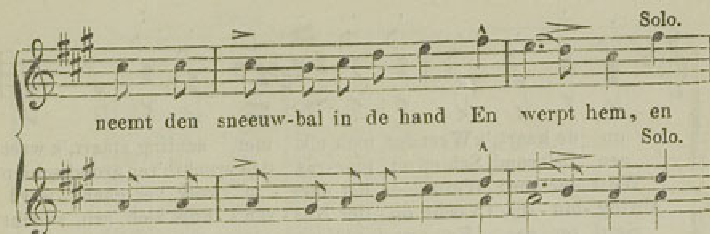
f Koor.

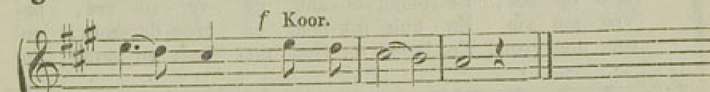

vat, op en ân! Neemt den sneeuwbal, neemt den sneeuwbal,

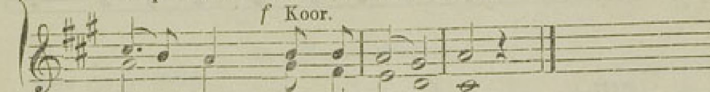

f Koor.

werpt hem! — storm ge - loo - pen!
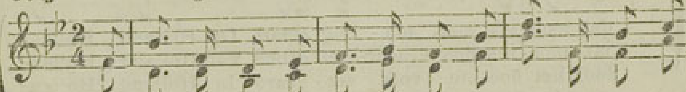
f Koor.
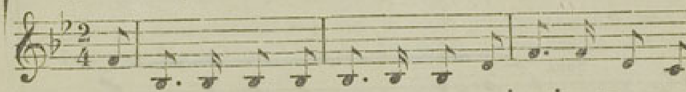

7. Holland.
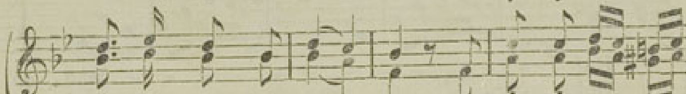
ZÖLLNER.

Vrij en krachtig.
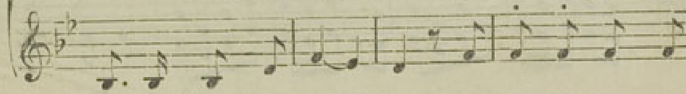

1. Het land, dat ik het meest be-min, het land, dat ik het
2. Uit slijk ver-rees door moed en kracht, uit slijk ver-rees door
3. Wat nam het ras in aan-zien toe, wat nam het ras in
4. Be - gee - rig staar-de me - nig vorst, be - gee - rig staar-de
5. Wat hel - den ga - ven goed en bloed, wat hel - den ga - ven
6. Toch werd de vre - de't meest be-mind, toch werd de vre - de
7. Het land, dat ik dus't meest be- min, het land, dat ik dus

meest be - min, Is Hol - land! Al is het nie - tig
moed en kracht, Dat Hol - land! Het volk, zoo kloek als
aan-zien toe, Ons Hol - land! Een schat van't Oost en
me - nig vorst Op Hol - land! Doch leed het vreem-de
goed en bloed Voor Hol - land! Ont-zien te land, ge-
't meest be - mind In Hol - land! Hoe sier-den een-voud,
't meest be - min, Is Hol - land! 'k Wil wer-ken, strij - den

op de kaart, 'k Weet dat toch elk met achting staart, 'k weet
een in 't rond, Schiep uit moe-ras den vruchtb'ren grond, schiep
West der aard Werd door het noes - te volk ver-gaard, werd
dwing'-lan - dij, 't Vocht on - der Nas - sau's huis zich vrij, 't vocht
vierd op zee, Be-roemd zelfs aan de ver - ste reê, be-
vro - me zin En huis- lijk-heid en broe- der- min, en
voor dien grond En 'k bid tot God met hart en mond, en

cresc. f p

dat toch elk met ach - ting staart Op Holland, Holland,
uit moe- ras den vrucht-bren grond Van Holland, Holland,
door het noes- te volk ver - gaard In Holland, Holland,
on - der Nas-sau's huis zich vrij, Ons Holland, Holland,
roemd zelfs aan de ver - ste reê, Werd Holland, Holland,
huis- lijk-heid en broe - der - min Ons Holland, Holland,
'k bid tot God met hart en mond Voor Holland, Holland,

cresc. f p

Solo.

Hol - - - - - - - - - - - - - - land, op
Hol - - - - - - - - - - - - - - land, van
Hol - - - - - - - - - - - - - - land, in
Hol - - - - - - - - - - - - - - land, ons
Hol - - - - - - - - - - - - - - land, werd
Hol - - - - - - - - - - - - - - land, ons
Hol - - - - - - - - - - - - - - land, voor

Koor.

Hol-land, op Hol - land!
Hol-land, van Hol - land!
Hol-land, in Hol - land!
Hol-land, ons Hol - land!
Hol-land, werd Hol - land!
Hol-land, ons Hol - land!
Hol-land, voor Hol - land!

B.

8. Naar Buiten!

Los en vrolijk. STUNTZ.

f

1. Op nu, mak - kers! laat ons dwa - len! Op, naar
2. Komt naar bui - ten! laat ons dwa - len, Zin - gen

f

bui - ten heengesneld! Naar der ei - ken groene za-len, Naar het
daar naar har-te - lust, Vrij-er fris-scher a-dem ha-len Tot weêr

cresc.

o - pen vrij - e veld, Naar der ei - ken groene za - len,
d'a-vond roept tot rust, Vrij - er fris-scher a-dem ha - len

cresc.

Naar het o - pen vrij - e veld! Daar eens
Tot weêr d'a-vond roept tot rust. Ja wij

Daar eens woonden de Ba-
Ja, wij zijn Ba - ta - ven-

woon-den de Ba - ta - ven Zoo een - vou - dig, maar zoo
zijn Ba - ta - ven - zo - nen, On - ver- moeid en on - ver-

ta - ven Zoo een-vou- dig maar zoo
zo - nen, On-vermoeid en on - ver-

f

vrij; 't Na- kroost dier ge - spier - de bra - ven
vaard; Laat ons dat bij 't spel reeds too - nen

f

vrij;
vaard;

Vol van moed en trouw, — Zijn wij! 't Na-kroost
La - ter eens voor land en haard. Laat ons

wij! 't Na- kroost dier
haard. Laat ons dat

wij! 't Na-kroost
haard. Laat ons

dier ge-spier - de bra - ven, bra - ven,
dat bij 't spel reeds too - nen, too - nen,

ge-spier - de bra - ven, bra - ven,
bij 't spel reeds too - nen, too - nen,

dier ge-spier - de bra - ven, bra - ven,
dat bij 't spel reeds too - nen, too - nen,

f

Vol van moed en trouw, — Zijn wij!
La - ter eens voor land en haard.

f

9. Goeden Nacht!

Langzaam.

p

1. Goe - den nacht, goe - den nacht! We-der is de
2. Goe - den nacht, goe - den nacht! Rust be - droef - den
3. Goe - den nacht, goe - den nacht! Al - len zij die

p

dim.

dag vol-bragt. Zijt gij moê van 't vlij - tig wer-ken,
kalm en zacht! Moog- lijk hebt gij veel ge - le - den,
wensch ge-bragt. God blijft lief-d'rijk voor ons zor- gen;

dim.

Dan zal wis de slaap u sterken; Dan rust gij ver-
God om moed en troost ge - be-den, O, ver-trouwt dan:
Rust dan vreedzaam tot de morgen Ons be - groet met

kwik - kend zacht, dan rust gij ver - kwik - kend
Hij houdt wacht, o, ver- trouwt dan: Hij houdt
nieu - we pracht, ons be - groet met nieu - we

zacht. Goe - den nacht, goe - den nacht!
wacht. Goe - den nacht, goe - den nacht!
pracht. Goe - den nacht, goe - den nacht!

10. Drie Levenswoorden.

Andante. C. KREUTZER.

mf

1. Wat stort ons t' al - len tij - de vreê in 't hart?
2. Wat is 't, dat hier ons he - mel-vreugd ver-pandt?
3. Wat spoort in on - spoed zacht ons tot ge - duld?

mf

Wat rigt ons oog ge-staâg vol vreugd naar bo-ven? Wat
Den mensch zich zelf voor an- d'ren doet ver - ge- ten? Wat
Waar- door zien wij reeds hier den he - mel o - pen, Ook

Soli.

geeft ons kracht bij kruis en troost in smart? De bron van
toont, dat wij aan God zelf zijn ver-want? De he - mel-
als ons lot in ne - vel is ge - huld? Wat is de

Soli.

mf Tutti.

al dien ze - gen heet: Ge - loo - ven. de bron van
vonk, die Lief- de wordt ge - hee - ten. de he - mel-
zacht - ste la - fe - nis? 't Is: Ho - pen. wat is de

mf Tutti.

f

al dien ze - gen heet: Ge - loo-ven. Ge - loo-ven. De bron van
vonk, die wordt ge - hee - ten Lief-de. de Lief-de. De he-mel-
zacht-ste la - fe - nis? 't Is: Ho-pen. 't Is: Ho-pen. Wat is de

f

al dien ze - gen heet: Ge - loo - ven.
vonk, die wordt ge - hee - ten Lief - de.
zacht - ste la - fe - nis? 't Is: Ho - pen. B.

11. Fughette. †)

Plegtig, niet te langzaam. L. E. GEBHARDI.

f

God zij ge- loofd van eeuwig-heid tot eeu-wig-heid, A -

men, A-men, A-men, A - - - - - - - - men, A -

f

God zij ge- loofd van eeu- wig-heid tot eeu-wig-heid,

- - - - - men, A - - - - - - - - men, A-

A - - - men, A - - - - - - - men, A-

†) Fuge is een meerstemmig toonstuk, meest van een ernstig karakter, in hetwelk een *Thema* heerscht, dat eerst door ééne stem voorgedragen, vervolgens door andere, in verschillende intervallen herhaald, en eindelijk door tusschenzinnen in verwandschapte toonaarden en weder terug in den hoofdtoonaard gevoerd wordt. Fuge wordt gewoonlijk afgeleid van een latijnsch woord, dat jagen, - vlugten beduidt, alsof de eene stem voor de andere vlugtte, of de eene de andere najaagde. Fughette is eene kleine Fuge.

- men. God zij ge- loofd, God zij ge- loofd, A-

- - - - - men. God zij geloofd, God zij geloofd,

- - men, A - - men, God zij geloofd, God zij ge-

A-men, A - men, A - - - - - - - - - -

mf iets langzamer.

loofd, van eeu- wig-heid tot eeu- wig- heid! A - -

mf

men, van eeu-wig- A -

- men, A - men!

men, A - - men!

12. Halleluja!

Eenigzins snel, maar eerbiedig. E. HAUER.

f

Al-les, al- les, al- les, al- les, al- les, wat a-dem heeft,

f

lo-ve den Heer, Al-les, wat a-dem heeft, lo-ve den Heer,

Al-les, wat a-dem heeft, love den Heer! Hal-le-lu-ja, Hal-le-lu-

ja, Hal-le-lu - ja! *f* Al-les, wat a-dem heeft, wat a-dem heeft,

love den Heer! Al-les, wat a-dem heeft, lo - ve den Heer! Hal-le-lu-

ff ja, Hal-le-lu-ja, Hal-le-lu - ja, Hal-le- lu - ja, Hal-le - lu - ja!

13. De Sterren.

Met gevoel. L. VON CALL.

mf ... *p*

1. Een heir van ster-ren von-kelt Met zachten, stil-len gloed, En
2. Zij tui-gen van Gods grootheid En trou-we va-der-min, En

fluistert he-mel - woor-den, Verstaanbaar voor 't gemoed. } 1 en 2. } O,
voe-den in ons har - te Ge-loof en he-mel-zin.

mf

lie-ve, schoo-ne ster - ren! U mint ons oog en hart; *f* Wij

blikken altijd gaar-ne Op u in vreugd en smart. de herhaling *p.* *pf* Wij blikken al-tijd *cresc.*

gaar-ne Op u in vreugd en smart, Op u in vreugd en smart.

14. De Bloemen.

Allegretto. H. DORN.

1. Dat bloe-men Go-des kin-dren zijn, dat zegt wel ie-der-
2. Zij bloei-jen o-ver dag zoo blij, En wor-den zoo ge-
3. Hoe blij, hoe vast mag dan het kind Ver-trou-wen op den

een, dat zegt wel ie-der-een; Hij geeft haar dauw en
rust, en wor-den zoo ge-rust, Van kom-mer en van
Heer, ver-trou-wen op den Heer; Want Hij, die zoo de

een, ie-der-een; Hij geeft haar dauw en
rust, zoo ge-rust, Van kom-mer en van
Heer, op den Heer; Want Hij, die zoo de

een, dat zegt wel ie-der-een; Hij geeft haar dauw en
rust, en wor-den zoo ge-rust, Van kom-mer en van
Heer, ver-trou-wen op den Heer; Want Hij, die zoo de

zon-ne-schijn, Zijn hoe-de derft er geen,
zor-gen vrij, Door't koeltj' in slaap ge-sust,
bloe-men mint, Mint kin-d'ren nog veel meer,

zon-ne-schijn, Zijn hoe-de derft er geen, Zijn hoe-de
zor-gen vrij, Door't koeltj' in slaap ge-sust, door't koeltj' in
bloe-men mint, Mint kin-d'ren nog veel meer, mint kin-d'ren

zon-ne-schijn, Zijn hoe-de derft er geen, Zijn hoe-de
zor-gen vrij, Door't koeltj' in slaap ge-sust, door't koeltj' in
bloe-men mint, Mint kin-d'ren nog veel meer, mint kin-d'ren

rallent.

derft er geen.
in slaap ge-sust.
nog veel meer.

rallent.

derft er derft er geen.
slaap in slaap ge-sust.
nog veel nog veel meer.
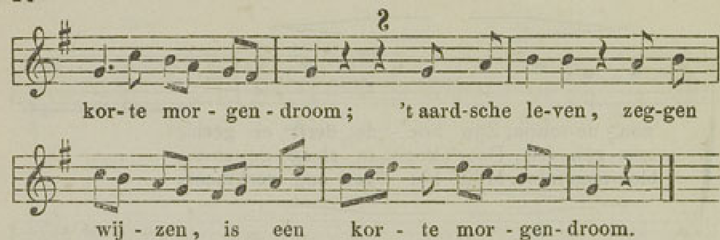
rallent.

derft er geen.
slaap ge-sust.
nog veel meer.

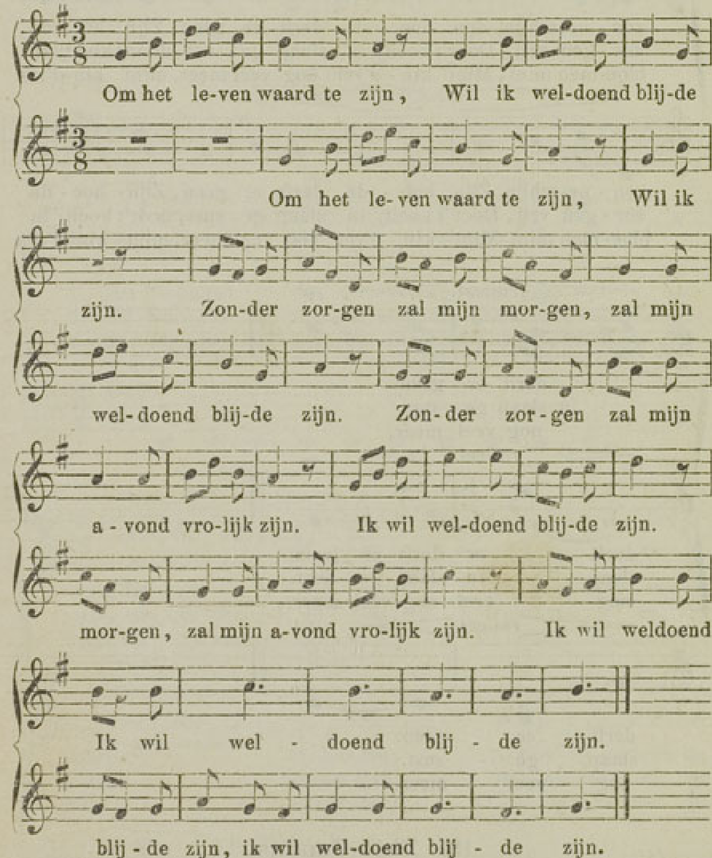
15. Drie Canons.

Canon 1. J. C. SCHÄRTLICH.
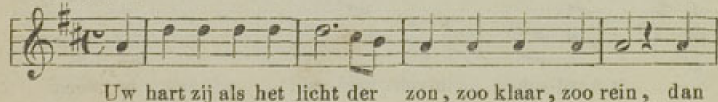
't Aard-sche le-ven, zeg-gen wij-zen, is een

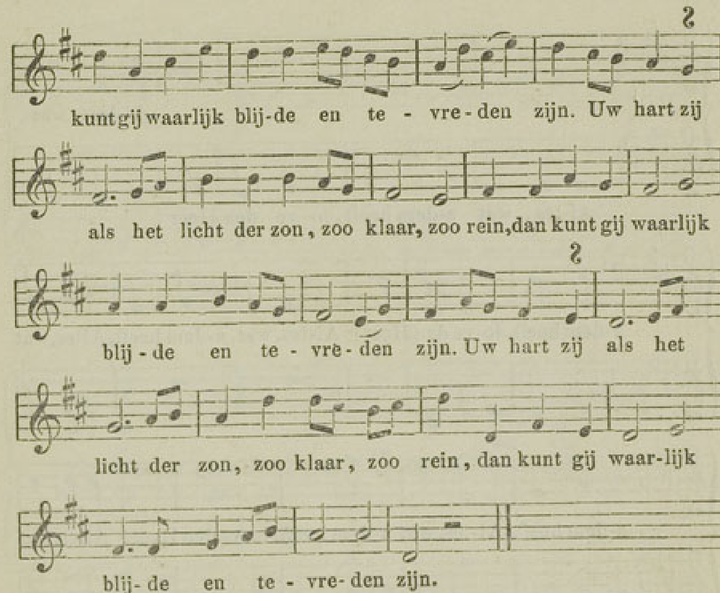

Canon 2. J. WALDER.

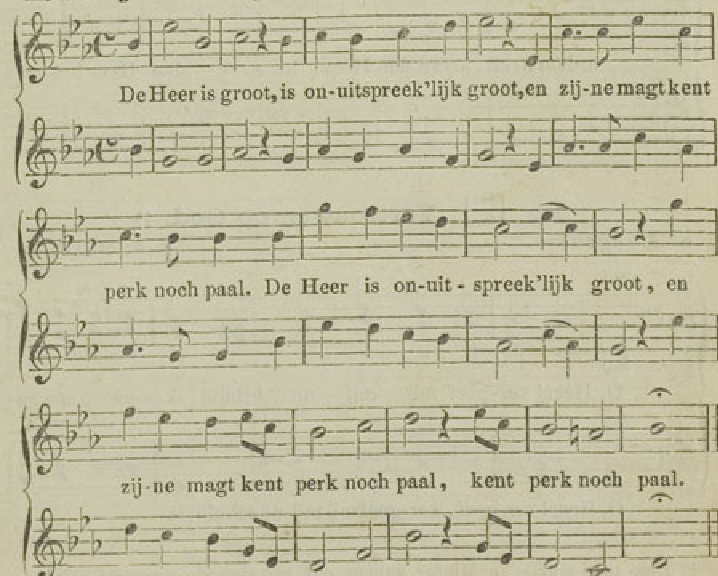
Canon 3. †.

16. De Heer is groot.

Krachtig en niet slepend. F. A. SCHULZ.

Al-les, wat

Al-les, wat a-dem heeft, lo- ve den Heer!

a-dem heeft, lo-ve den Heer! Al-les, wat a-dem heeft, Alles, wat

a-dem heeft, Al-les, wat a-dem heeft, lo-ve den Heer! Alles, wat

a dem heeft, lo- ve den Heer! lo - ve den Heer!

17. {a. b.} Vertrouwen op God. †)

a. Langzaam.

F. A. SCHULZ.

p

O, Heer! ver-geef mij mij - ne schuld; ik bouw op uw ge-

p

O, Heer! ver-geef, ver-geef mij mij-ne schuld; ik

†) Deze twee stukjes in Mineur kunnen ook tweestemmig gezongen worden.

na - de met kinder-lijk ge-loof. Ik bouw op uw ge- na- de met

Ik

met

kin- der- lijk ge - loof, met kin- der - lijk ge - loof.

bouw op uw ge - nâ

kin- der- lijk ge- loof,

b. Langzaam.

p

Barm-har-tig, ge- na-dig, barm-hartig is de Heer, lankmoe-dig,

p

ten.

eind'loos goe-der - tie - rend. Hij handelt niet met ons naar onze

ten.

zon - de, en ver-geldt ons niet naar al onz' eu-vel-daân.

18. Hymne.

†.

Met vuur en veel voordragt.

f — mf

Loof den Heer, loof den Heer, mij-ne ziel loof,
mij-ne ziel

f — mf

mij-ne ziel

cresc.

loof den Heer! En wat in mij is - - - - wat in mij

cresc. — 2e en 3e stem. — f

loof den Heer!

wat in mij is,

is - - - - zij-nen hei-li-gen naam,

f — 3e st. mf

wat in mij is

en wat in mij

2e st. mf — mf 1e st. — f

en wat in mij is, wat in mij is, zij-nen hei-li-gen,
en wat in mij is - - - -

f

is, wat in mij is,

cresc. — f

hei-li-gen naam, loof mijn ziel, loof, loof den Heer!

cresc. — f

Loof, mijn ziel, loof, loof den Heer! loof, mijn

cresc. — f — ff

loof, mijn ziel, loof, loof den Heer! Loof den Heer!

cresc. — f — ff

ziel, mijn ziel, loof, loof den Heer!

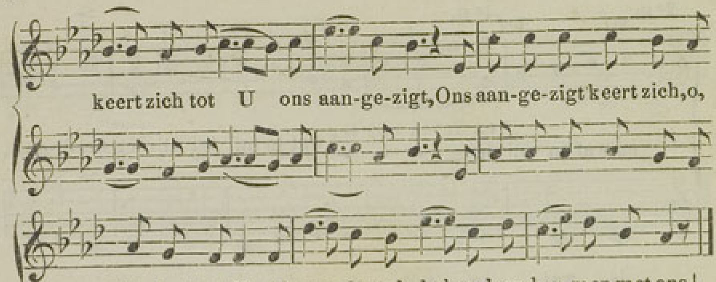
19. {a. b.} God zegen' ons!
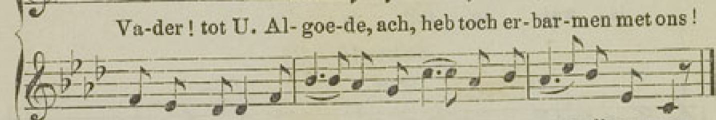
a. Andante. (in 4 maatslagen). A. SCHUBIGER.

12/8

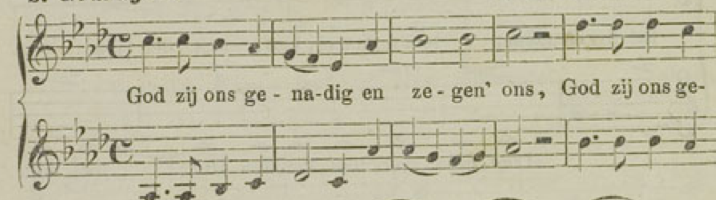
Ge-lijk de bloe-men zich kee-ren naar 't zonnelicht, Zoo

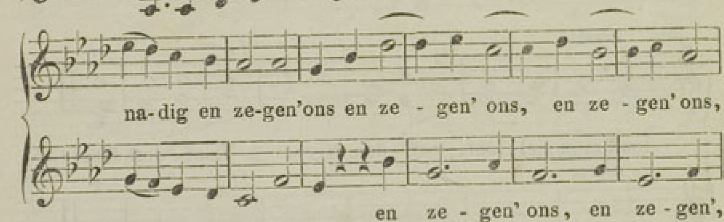
12/8

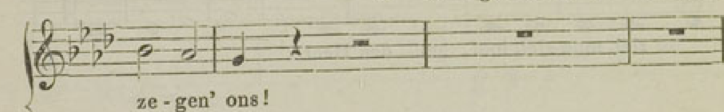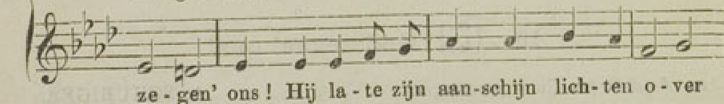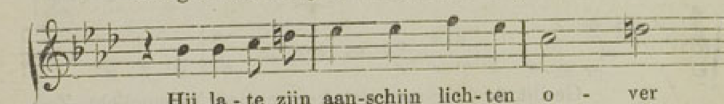

b. ***Gedragen.*** J. C. SCHÄRTLICH.

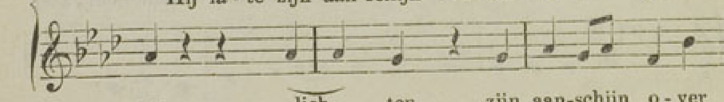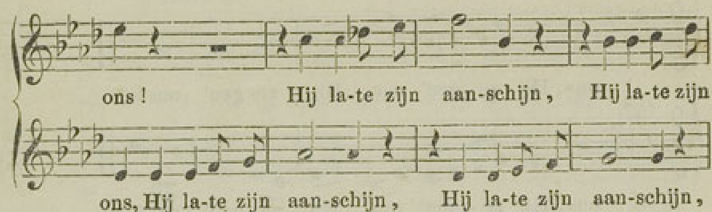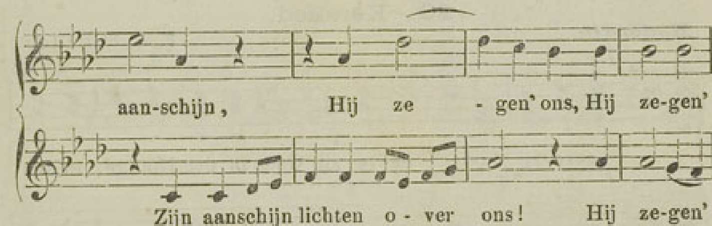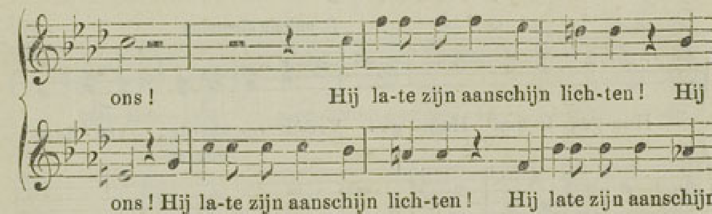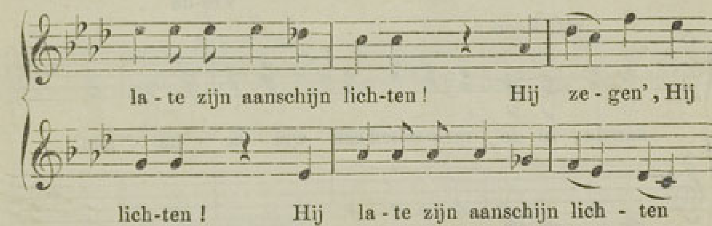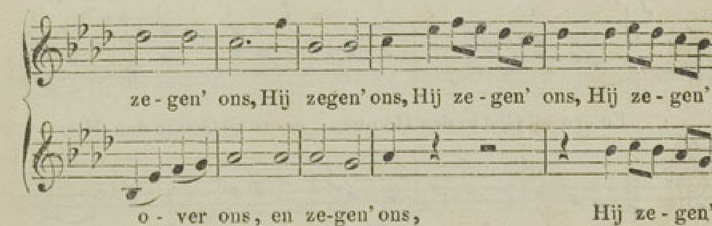

ons, Hij ze-gen' ons, Hij ze-gen' ons!

ons, Hij ze-gen' ons, Hij ze-gen' ons!

20. Kerslied.

Moderato. F. A. SCHULZ.

f

Ee-re zij God, ee-re zij God in den Hoo-ge, in den

f

Hoo-ge, in den Hoo-ge! Vre-de op aar-de, vre-de op

p enkele stemmen.

enk. st.

Vre-de

mf Koor.

aar-de, in de men-schen een wel-be-ha-gen.

f

Ee-re zij God in den Hoo-ge, ee-re zij God in den Hoo-

p enkele st.

ge! vre-de op aar-de, vre-de op aar-de,

mf Koor.

vre-de op aar-de, vre-de op aar-de, in de

men-schen, de men-schen een wel-be-ha-gen, in de

Koor. in de

mf

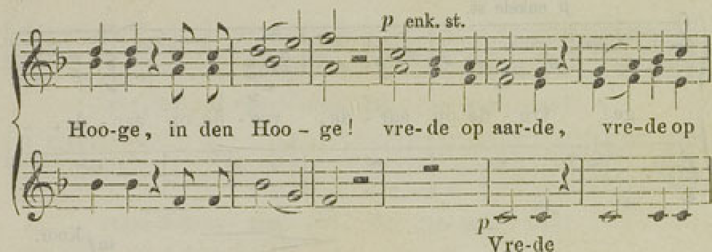
rit. f
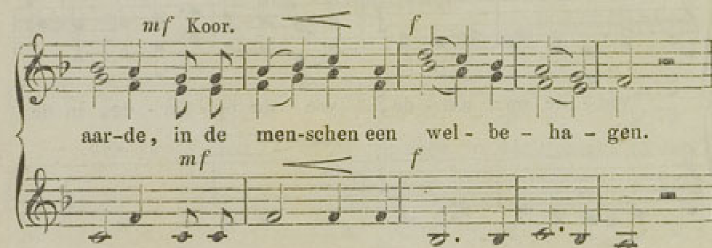
men-schen een wel-be-ha-gen, een wel-be-ha-gen.
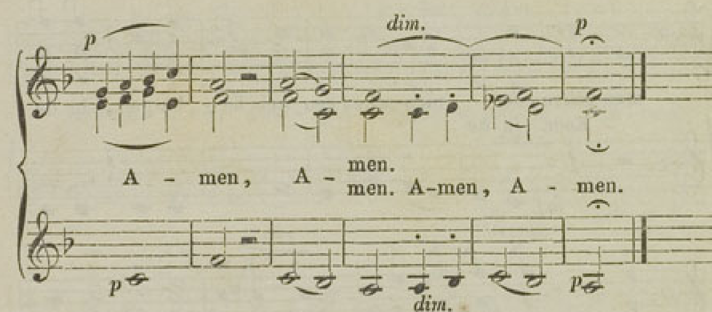
rit. f

f *a tempo.*

Ee-re zij God, ee-re zij God in den Hooge, in den

AAN DE JEUGDIGE ZANGERS.

Terwijl ik u herinner aan de korte wenken, in het **Lijstertje** voorkomende, vraag ik thans van allen, die *goed* en *verstaanbaar* willen leeren zingen, eene meer dan gewone belangstelling in de volgende aanwijzingen voor het uitspreken van klanken en medeklinkers. Zingen is *spreken* met en in muzijkale toonen; spreekt gij in den zang niet goed, dan blaast gij hoogstens op uw keel-instrument, en welligt maakt gij daarbij een alleronaangenaamst geluid.

Zingt dan:

a-aa open en klaar, zonder eenigen zweem naar **o**;

e-ee helder, in de hooge toonen eenigzins gelijkende naar **eu**, in de lage naar **è**;

i-ie met eene *zeer* kleine toenadering tot **u**;

o-oo vol en rond, zonder echter den mond een' te ronden vorm te geven;

u-uu dof, volstrekt niet spits;
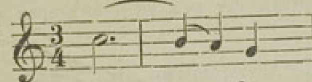
de korte klinkers, zoo als zij in den beschaafden spreektoon voorkomen;

eu rond en vol, bijna als **o**, met eene kleine verplaatsing van de tong;

oe met een' donkeren tint, gevormd als **o**, maar bij naauwer opening van den mond;
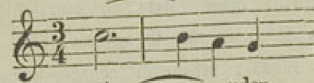
ou, **ui** en **ei** bijna alsof er stond **ò͡-u**, **ù͡-i** en **è͡-i**, en geeft dan aan den eersten klinker een klank, die wel gelijkt naar **ou**, **ui** en **ei**, maar eerst onmiddellijk vóór den volgenden lettergreep in den wezenlijken klank overvloeit; b. v.

Geschreven:

Wou - - den,
Dui - - ven,
Hei - - de.

Gezongen:

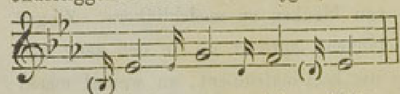

Wò — uden,
Dù — iven,
Hè — ide.

Dit moet vooral in acht genomen worden, wanneer er op den klank een lange toon staat, of als er verscheidene toonen op vallen. Wacht u echter voor overdrijving van den tweeden klinker, en luistert aan-

dachtig, wanneer u dit wordt voorgezongen. De *i* van *aai*, *ooi* en *oei*, en de *u* van *eeu* en *ieu* worden op gelijke wijze behandeld, met dit onderscheid echter dat de eerste klank onvermengd is.

Alle klanken moeten bepaald en klaar — dat is met open mond — worden aangegeven. Ieder voorafgaand geluid door neus of mond is streng verboden, opdat b. v. in plaats van *amen* geen *namen* of *hamen* gehoord worde. Het voorslaan van den onderterts, (om van andere onderliggende toonen te zwijgen) b. v.

wordt wel veel gehoord, maar is ook zeer af te keuren.

Zingt verder, b. v.

in plaats van	wijs - heid	niet	wij - seid;
" " "	schoon alles	"	schoo nalles;
" " "	op aarde	"	ò paarde;
" " "	der eiken	"	derrei - ken;
" " "	wat adem	"	watta - dem; enz.

De medeklinkers moet gij regt duidelijk uitspreken, doch zij mogen aan de klankwaarde der vocalen niets te kort doen. In het bijzonder te onderscheiden zijn: *b*, *p* — *d*, *t* — *g*, *ch* — *f*, *v* en *s*, *z*.

Voorts zij in het algemeen opgemerkt, dat de medeklinkers, even als de tweede klinker van *ou*, *ui* en *ei*, behandeld en dus in korten tijd uitgesproken worden, om den vocaal der lettergreep het langst of het duidelijkst te doen hooren. B. v.: Hand — ha - nd.

Een dubbele medeklinker, zoo als in redder, behoort bij den tweeden lettergreep; zingt dus: rè-(d)der.

Ter bevordering van het verstaanbaar zingen dient, ten slotte, het duidelijk uitspreken — zonder overdrijving natuurlijk — van de eindlettergrepen, die wel eens, zoo als men zegt, ingeslikt worden: eene korte, maar juiste en gearticuleerde uitspraak der zwakke lettergrepen is dus zeer aan te bevelen.

Ziedaar wederom eenige korte wenken. Alwie omtrent deze belangrijke zaak, en wat daarmede in betrekking staat, nu, of in het vervolg, meer volledige onderrigting verlangt, raadplege de Korte Handeling van Ferdin. Sieber — uit het Hoogduitsch vertaald door S. Meijer, organist te Groningen.

0.78

W. F. Carlebur, **Taalkundige aanmerkingen** over het wetsontwerp op het lager onderwijs . . . . . *f* 0.40

Dr. S. Hoekstra, Bz., **Het geloof des harten volgens het Evangelie.** Studiën en beelden . . . *f* 3.60

J. P. Jungst, **Zedelijk onderwijs voor kinderen.** Verbeterd door N. Anslijn, Nz. 28e druk . . . . . *f* 0.20

Dr. H. S. Hijmans, **Over de ligchamelijke opvoeding der kinderen** in het vroegste tijdperk huns levens. Een boek voor moeders (243 bladz.) in plaats van *f* 0.90 voor . . . . *f* 0.30

Bij de Uitgevers van het Nachtegaaltje is vroeger verschenen:

Het Lijstertje. Verzameling van twee-, drie- en vierstemmige kinderliederen. Prijs . . . . *f* 0.10

Van dit lieve en goedkoope bundeltje muziek werden in 6 maanden tijds ruim 6000 Ex. verkocht.